

Ulloq: 14. decembari
2021

Allaffeqarfik:
Nordatlantimi
allaffeqarfik
Sull.: Amanda Alberte Heino
Atorfik Suliap nr.: 2019-
490-0140
Allakkat: 1814614

Slotsholmsgade 10
1216 København K.
O +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk jm@jm.dk

TAKUSSUTISSIAQ OQAASERTALERSUGAQ

Una pillugu

Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsisip aamma Kalaallit Nunaanni naalagaaffimmi tjenestemandit Kalaallit Nunaanniittut pillugit inatsisip allangortinneqarnissaannik inatsisissatut siunnersuummut missingiut

(Pinerluttulerinermi eqqartuussisarnermik digitalimik attaveqaatinik
atuineq, suliassat nassuernertut suliarineqartut, najuutinngitsoornermi
eqqartuussutit, eqqartuussisut aamma najukkami eqqartuussisut
tunuartussaataaerannut ukioritinneqartut il.il.)

1. Tusarniaasimaneq

Inatsisissatut siunnersuummut missingiut piffissami 19. januar 2021-miit
16. februar 2021-mut oqartussa qarfinnut kattuffinnullu il.il. tulliuuttumi
allanneqarsimasunut tusarniaassutigineqarpoq:

Eqqartuussisut peqatigiiffiat, Akademikerne, Avannaata Kommunia,
Centralorganisationernes Fællesudvalg, Danske Advokater, Den Danske
Dommerforening, Kalaallit Nunaanni Digitalimik Sullissinermut
Aqutsisoqarfik, Politiit pillugit Naammagittaalliuuteqartarfik
Arlaannaannulluunniit Attuumassuteqanngitsoq, Digitaliseringsstyrelsen,
DJØF, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Foreningen af
Offentlige Anklagere, Kalaallit Nunaanni Illersuisut Peqatigiiffiat,
Kalaallit Nunaanni Eqqartuussissuserisut, Kalaallit Nunaata
Eqqartuussisuuneqarfia, Kalaallit Nunaanni Politiit Peqatigiiffiat, Kalaallit
Nunaanni Inuit Pisinnaatitaaffiit pillugit Siunnersuisoqatigiit,
Eqqartuussiviit qullersaat, Inuttut pisinnaatitaaffinnut institutti, Justitia,

Kommune Qeqertalik, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq, Eqqartuussisut peqatigiiffiat, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Nunatta illersuisuunera, Politiforbundet, Kalaallit Nunaanni Politiit pillugit Naammagittaalliuuteqartarfik, Qeqqata Kommunua, Retspolitisk Forening, Nunatsinni Eqqartuussivik, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Vestre Landsret aamma Østre Landsret.

Inatsiseqarnermut ministereqarfik tusarniaassummut akissuteqaatinik ukunanga tigusaqarsimavoq:

Eqqartuussisut peqatigiiffiat, Centralorganisationernes Fællesudvalg, Den Danske Dommerforening, Kalaallit Nunaanni Digitalimik Sullissinermut Aqutsisoqarfik, Politiit pillugit Naammagittaalliuuteqartarfik Arlaannaannulluunniit Attuumassuteqanngitsoq, Digitaliseringsstyrelsen, Domstolsstyrelsen, Nunatta Eqqartuussisuuneqarfia, Inuttut pisinnaatitaaffinnut institutti, Politiforbundet, Nunatsinni Eqqartuussivik, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Vestre Landsret aamma Østre Landsret.

Tusarniaassummut akissuteqaatini tiguneqarsimasuni immikkoortut pingaarnermi matuma ataani issuarneqarput.

Tusarniaassummut akissutit pillugit Inatsiseqarnermut ministereqarfiup oqaaseqaatai *uingasunik* allassimapput.

2. Tusarniaanermut akissutit

2.1. Nalinginnaasumik

Eqqartuussisut peqatigiiffiat, Den Danske Dommerforening, Politiit pillugit Naammagittaalliuuteqartarfik Arlaannaannulluunniit Attuumassuteqanngitsoq, Digitaliseringsstyrelsen, Nunatta Eqqartuussisuuneqarfia, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Vestre Landsret aamma Østre Landsret inatsisissamut missingiummut oqaaseqaateqanngillat.

2.2. Pinerluttulerinermi eqqartuussisarnermik digitalimik atassuteqarneq

Inatsisissatut siunnersuutikkut pinerluttulerinermi eqqartuussisarnermik digitalimik atassuteqaatit atorneqarnissaannut inatsisitigut periarfissaliissutip eqqunneqarnera **Nunatsinni Eqqartuussiviup** akuersaarpaa. Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisoqarfiit massakkut e-Boks atorsinnaanngikkaat Nunatsinni Eqqartuussiviup tassunga atatillugu eqqaavaa.

Peqataasut attuumassuteqartut digitalimik atassuteqaatinik atuinissamut teknikkikkut pisariaqartunik periarfissaqarneri qulakkeerneqarpata, matumani Pisortani Digitalimik Allakkerineq ilanngullugu, taakku nassiussisarnernik tiguisarnernillu ingerlatsipput, digitalimik atassuteqaatit atorneqarnissaannut inatsisitigut tunngavik pinerluttulerinermi suliat ingerlasarnerisa naammassiuminarsarneqarnissaannik kinguneqarsinnaasoq Nunatsinni Eqqartuussiviup aamma maluginiarpaa.

Pisortani Digitalimik Allakkerineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 14, 8. juni 2017-imeersumi § 13, imm. 4 malillugu Kalaallit Nunaanni naalagaaffimmi oqartussat Pisortani Digitalimik Allakkerinermi allakkatigut aaqqiinernik atuisinnaasut **Kalaallit Nunaanni Digitalimik Sullissinermut Aqutsisoqarfiup** maluginiarpaa, kingornalu naalagaaffimmi oqartussanik isumaqatiginninniareernikkut, Naalakkersuisut naalagaaffiup Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiisa allakkerisarnermik pisortatigoortumik nassitsisutut atuisinnaanerit pillugu malittarisassanik aalajangersaasinnaapput.

Tassunga atatillugu Pisortani Digitalimik Allakkerinermut naalagaaffimmi oqartussat atassuserneqarnissaannut atatillugu teknikkikkut atassuserneqarnissaq pillugu aallarniutaasumik oqaloqatigiittoqarsimasoq, kisianni tassunga atatillugu naalagaaffimmi oqartussat ilaanni annertuumik unammillernartoqartoq paasineqarsimasoq, Kalaallit Nunaanni Digitalimik Sullissinermut Aqutsisoqarfik ilisimatitsivoq.

Inatsisissatut siunnersuummi immikkoortoq 2.1.2-mi ullumikkut pinerluttulerinermi suliat ingerlasarneranni digitalimik atassuteqaatit teknikkikkut periarfissaqarnerisut, inatsisissatut siunnersuummi isummerfigineqanngitsoq Inatsiseqarnermut ministereqarfiup maluginiarpaa.

Inatsiseqarnermut ministereqarfiup suliassaqarfianut naleqqiullugu naalagaaffimmi oqartussat Pisortani Digitalimik Allakkerinermut atassusernissaannut periarfissat pillugit oqaluuserinnippata pisariaqartinneqassappallu tassuuna ikuuussinnaallutik tulluartausoq ministereqarfimmit isumaqarfigineqarpoq. Tassunga atatillugu Kalaallit Nunaanni Politiit, matumani najukkami unnerluussisussaataasut ilanngullugit, Pisortani Digitalimi Allakkerinermut atassusersimasut Inatsiseqarnermut ministereqarfimmit oqaatigineqarpoq. Nunatsinni Eqqartuussivimmi Nunattalu Eqqartuussisuuneqarfiani digitalimik

allakkerisinnaaneq aamma isumannaatsumik maileqarnissaq pingaartinneqassasut , Domstolsstyrelsip ilisimatitsissutigaa.

2.3. Suliassat nassuernertut suliarineqartut

Aalajangiisarnermi periutsitut nutaatut suliassat nassuernertut suliarineqartut eqqunneqarnerat, pinerluttulerinermi suliat ingerlasarnerinut naleqqiullugu suliarinnittartut amerlanersaannut pikkorissarneqarnissaannik annertuumik suliniuteqarnissamik piunasaqarfiussasoq, matumani najukkani eqqartuussisut, najukkani eqqartuussisussat ilinniartut, eqqartuussisut inatsisilerituut, eqqartuussivinni allatsit, unnerluussisartut illersuisullu ilanngullugit, **Nunatsinni Eqqartuussiviup** maluginiarsimavaa.

Pinerluttulerinermi suliassat nassuernertut suliarineqartut eqqunneqarnerat pikkorissaanernut 0,5 mio. kr.-it tikillugit aningaasartuuteqarnerunermik kinguneqarnissaa missiliorneqartoq, tamannalu eqqartuussivinni maannakkut sinaakkusiussat iluanni aningaasartuutigineqarsinnaasutut nalilerneqartoq **Domstolsstyrelsip** maluginiarsimavaa.

Suliassat nassuernertut suliarineqartut pillugit suliat pillugit aalajangersakkat nutaat siunertaq malillugu atulernissaannut pinerluttulerinermi suliat ingerlasarnerini suliaqartuni attuumassuteqartuni tamani suliniuteqarnissap pisariaqarnissaa pillugu, Inatsiseqarnermut ministereqarfiup Nunatsinni Eqqartuussivik isumaqatigaa. Pisariillisaanerit naatsorsuutigineqartut piviusunngortinneqassappata pinerluttulerinermi suliat ingerlasarnerinik suliaqartunut malittarisassat nutaat pillugit ilinniartitseqqinnissaq pisariaqassammat Inatsiseqarnermut ministereqarfiup aammattaaq isumaqatigaa.

Suliassat nassuernertut suliarineqartut pillugit sulianik (piffissaliinernik) aaqqissuussineq, matumani suliat eqqartuussisooqataasunut suliarineqartussat tunniunneqartussat ilanngullugit, eqqartuussiviup, unnerluussisussaatitaasut, illersuisut immaqalu pinerluttunik isumagittoqarfiup akornanni ataqatigiissarisoqarnissaanik pisariaqartitsissasut **Nunatsinni Eqqartuussiviup** oqaatigaa.

Suliat nassuernertut suliarineqartut aaqqissuunneqarnissaasa ataqatigiissaarneqarnissaasalu qulakkeerneqarnissaannut, unnerluussisuutitaasut, eqqartuussiviit siullermeerinninnermik suliaqartut immaqalu nunatta eqqartuussisuunerata, piffissaliinermik

isumaqatigiisummik naleqqussaanissaannik piumasqaartitsissasoq, Inatsiseqarnermut ministereqarfiup maluginiarpa.

2.4. Najuutinngitsoornermi eqqartuussutit nalunaarutiginnissaannut periarfissap annertusineqarnera

Politiit nalunaarusiaannut unnerluunneqartup nassuiaataata uppersarneqarnissaa pillugu illersuisup periarfissaqarnera, Kalaallit Nunaanni suliaq pillugu paasinarsaanissami Danmarkimisulli taamaaqataanik periarfissaqanngitsoq **Nunatsinni Eqqartuussiviup** oqaatigaa. Politiit nalunaarusiaasa tamatigut qallunaatut allanneqartarnerat, aamma akuttunngitsumik politiimit killisiuisumit, qallunaat oqaasiinik ilitsoqqussaqanngitsumit kalaallisuumiit qallunaatumut nutserneqarna tamatumunnga pissutaasoq **Nunatsinni Eqqartuussivik** allappoq.

§ 467, imm. 2, nr. 6-imi siunnersuutigineqartoq malillugu politiit nalunaarusiaannik uppersaaneq assigalugu, politiit killisiuinerata immiunneqarsimasup eqqartuussivimmi tusarnaarneqarnissaanut periarfissaliisummik eqqussisoqarnissaa, eqqartuussiviup taamaattumik siunnersuutigaa. Tamatuma kingorna kalaallisut killisiuineq immiunneqassanersoq taamaalillunilu eqqartuussivimmi tusarnaarneqarsinnaassalluni, politiit aamma unnerluussisuutitaasut namminneq aalajangersinnaassavaat.

§ 467, imm. 2, nr. 6-imi aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq unnerluunneqartumut inatsisitigut isumannaallisaanermi qularnaveeqqutitut isigineqassasoq Inatsiseqarnermut ministereqarfiup maluginiarpa. Inatsisissatut siunnersuummi imm. 2.3.2.3-mi takuneqarsinnaasutut aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq qallunaat eqqartuussisarnermikk inatsimmi § 871, imm. 2, nr. 6-imit naapertuuppoq, tassani naak unnerluunneqartoq najuutinngikkaluartoq nassuiaammillu saqqummiussisinnaanngikkaluartoq, unnerluunneqartumut paasissutissat pitsaanagerusumik kinguneqartitsisinnaasut tamarmik suliami ilaatinneqarnissaat siunertaavoq. Taamaalilluni takutinngitsoorneq pillugu suliani ataasiakkaani politiit nalunaarusiannut nassuiaatip uppersarneqarnissaa pillugu naliliinissaq illersuisup nammineq aalajangertussanngussavaa. Tamatuma nanginneratut, tamanna piumasqaatinngussappat, killisiuinerit aallaaviatigut immiunneqarneq ajortut, aamma immiunneqarsimasut eqqortumik isumannaatsumillu toqqortarineqarnerinik qulakkeerinnissinnaasumik politiit maannakkut qarasaasiatigut aaqqiinernik peqanngitsut, matumani kingusinnerusukkut

journalimut allanneq allagaataasivimmullu inissiineq ilanngullugit, Kalaallit Nunaanni Politiit ilisimatitsisimmammata oqaatigineqassaaq.

Nunatsinni Eqqartuussivimmit siunnersuutigineqartutut aalajangersakkamik ikkussisoqarnissaa tamanna tunngavigalugu Inatsiseqarnermut ministereqarfimmit pissutissaqartinneqanngilaq.

Najuutinngitsoornermi eqqartuussummik nalunaaruteqarnissap annertusineqarnissaanik pisariaqartitsisoqarnersoq isumaliutigineqassasoq, taamaalilluni unnerluunneqartoq akuersiteqqaarnagu qaammatit arfinillit tikillugit inissiisarfinimi inissinneqarneq pillugu takkutinngitsoortoq eqqartuunneqarsinnaalluni, **Inuttut pisinnaatitaaffinnut instituttip** innersuussutigaa.

Inatsisissatut siunnersuummi imm. 2.3.2.1-imi takuneqarsinnaasutut pinerluttulerinermi suliani najuutinngitsoornermi eqqartuussutit atorneqartarnissaannut periarfissap annertusinissaata eqqunneqarnissaa Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnit innersuussutigineqarpoq. Inatsiseqarnermut ministereqarfik innersuussummumt tassunga isumaqataavoq, tassungalu atatillugu tulluurtutut isigalugu qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni § 855, imm. 3-mut aamma 4-mut naapertuuttumik aalajangersakkamik Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi ikkussisoqassasoq, matumani unnerluunneqartoq najuutinngikkaluartoq akuersinngikkaluartorlu qaammatit arfinillit tikillugit inissiisarfinimi inissiineq pillugu eqqartuussinermut tapersersuisumik pisuni aalajangersimasuni suliami aalajangersaasinnaaneq ilanngullugit.

Tassunga atatillugu § 453, imm. 3-mi aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq malillugu najuutinngitsoornermi eqqartuussutip nalunaarutigineqarnissaanut piunasaqaatit naammassineqarsimanersut suli aalajangersimasumik naliliisoqartassasoq Inatsiseqarnermut ministereqarfiup maluginiarppaa, matumani inatsisit malillugit aggersaasoqarsimanersooq ilanngullugu.

Kiisalu najuutinngitsoornermi eqqartuussutit nalunaarutigineqarnissaannut tunngatillugu inatsisitigut isumannaatsuunissamut nangaanartut, inatsisissatut siunnersuummi suliamik aallartitseqqissinnaaneq pillugu §§ 592 a-mi aamma b-mi malittarisassatut siunnersuutigineqartuni allatigut akuerineqarsimasut Inatsiseqarnermut ministereqarfiup maluginiarppaa.

Anisitaanissaq pillugu piunasaqaatitalinnik suliani unnerluunneqartup

peqataanissaa pillugu eqqartuussiviit pisariaqartitsinermik naliliisussaanerat pillugu Inatsiseqarnermut Ministereqarfik nassuiaateqassasoq **Inuttut pisinnaatitaaffinnut instituttip** aamma innersuussutigaa.

Inatsisissatut siunnersuummi immikkoortoq 2.3.2.1-imi kiisalu § 453, imm. 3-mi aalajangersagassatut siunnersuutigineqartumut nassuiaatit erseqqissaavigineqarnissaat Inatsiseqarnermut ministereqarfiup tusarniaanermi akissutit tunngavigalugit pissutissaqartilersimavaa.

Nunami allamioq Danmarkimut atassuteqarnini pillugu paasissutigut ikiuussimangitsoq - assersuutigalugu nunat allamiut pillugit inatsit pillugu peqqussummi § 26 malillugu killisiuineranut atatillugu - suliami eqqartuussisoqannginnissanut namminermi naammangitsoq taamaalilluni ilanngunneqarpoq.

Akerlianilli eqqartuussivik isumaqarpat pingaarnertut isumaqatigiinniarnep nalaani unnerluunneqartup najuunnissanut aalajangersimasumik tunngavissaqartoq, unnerluunneqartoq najuutinngippat suliami eqqartuussisoqassanngitsoq eqqartuussivik aalajangiisinnaavoq. Nunami allamiut akuerisaasumik najugaqarnerata sivilissusia pillugu paasissutissat imaluunniit inuk pillugu pissutsit pillugit paasissutissat allat amigaatigineqarpata anisitsinissaq pillugu apeqqummut tunngatillugu aalajangiisutut nalilerneqarsinnaasutut eqqarsaatigineqarsinnaapput.

2.5. Tunuartussaaitaanermut ukioritinneqartut

Eqqartuussisut allallu inatsisilerituut tjenestemanditut atorfinitsinneqarsimasut tunuartussaaitaanerisa 65-inik ukioqalerneranniit 70-inik ukioqalernerannut qaffanneqarnera **Nunatsinni Eqqartuussiviup** ernumassutigalugu oqaatigaa, tassami Kalaallit Nunaanni peqqiissutsikkut qanoq issueq qallunaat nunaanni pissutsinut assersuunneqarsinnaanngimmat. Tassunga atatillugu agguaqatigiissillugu ukiut inuuffigineqartut Danmarkimut naleqqiullugit (angutinuut ukiut 79,3 arnanullu ukiut 83,2) malunnartumik Kalaallit Nunaanni appasinnerusut (angutinuut ukiut 68,5 arnanullu ukiut 72,5), aamma Kalaallit Nunaanni nalinginnaasumik peqqinnissakkut qanoq-issusermi erseqqissumik ajunngitsumik ineriartortoqanngitsoq innuttaasunik misissuinerup takutikkaa eqqartuussivimmit oqaatigineqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuut Danmarkimut naleqqiullugu Kalaallit Nunaanni

tunuartussaaititaanermut ukiut pisussaaffiusut appasinneruneranut manna tikillugu tapersuisutut allanneqarsimasut maannakkut atuukkunnaarsimanerinit pissutaasut pillugit paasissutissanik inatsisissatut siunnersuut imaqaangitsoq **Centralorganisationernes Fællesudvalg** mit maluginiarneqarpoq.

Tunuartussaaititaanermut ukiut 70-inut aalajangersarneqarpata atorfeqartunut pineqartunut soraarninngornissamut pisinnaatitaaffiinit naleqqiullugu allannguutit ajortumik kinguneqaanginnissaat Centralorganisationernes Fællesudvalgimut pingaaruteqarpoq, aamma Kalaallit Nunanani naalagaaffimmi tjenestemandinut soraarnerussutisiat pillugit inatsit Kalaallit Nunaanni naalagaaffimmi tjenestemandit pillugit inatsimmi allannguut naapertorlugu allanngortinneqassasoq Centralorganisationernes Fællesudvalgip aamma oqaatigaa.

Politiforbundet Centralorganisationernes Fællesudvalgip tusarniaanermi akissutaanut tamakkiisumik isumaqataavoq. Eqqartuussisunut aamma inatsisilerituunut tjenestemanditut atorfeqartunut tunuartaassaaititaanermut ukiut pisussaaffiusut najukkani eqqartuussisunut atuuttariaqarnerat pillugit Kattuffik aamma isumaqataavoq.

Toqussutaasartut nalunaarsugaanerinit kisitsisit tunngavigalugit Kalaallit Nunaanni inuit peqqissusiat pillugu nalunaarusiami naatsorsorneqarsimavoq piffissami 1961-imiit 65 ilanngullugu ukiut inuuffiusussat naatsorsuutigineqartut, taama tulleriillutik, angutinut arnanullu ukiut 57-it aamma 63-it missaaniissasut. Piffissami 1977-imi 78-imilu ukiut inuuffiusussatut naatsorsuutigineqartut, taama tulleriillutik, angutinut arnanullu tassaasimasut ukiut 62,4 aamma 68,0, taamaaqataa illu piffissami 2018-imi 19-imilu angutinut arnanullu ukiut tassaasimallutik 68,6 aamma 72,4 Naatsorsueqqissaartarfimmiit kisitsisit takutippaat.

Piffissami 1961-65-imiit 2018-19-imut angutitut ukiut 11 missaannik arnanullu ukiut 9 missaannik qaffariartoqarsimavoq.

Danmarkimut naleqqiullugu Kalaallit Nunaanni agguaqatigiissillugu ukiut inuuffiusut sivikinnerunerat pillugu Nunatsinni Eqqartuussiviup oqaaseqaataanut Inatsiseqarnermut ministereqarfik isumaqataasinnaavoq. Taamaattorli Kalaallit Nunaanni ukiut inuuffiusussatut naatsorsuutigineqartut inuusuttuni toqusoqartarneranit immikkut sunnerneqarsimasut oqaatigineqassaaq. Kalaallit Nunaanni toqusarnerit annertuumik meeqqat toqusarnerinit, inuusuttut imminut toquttarnerinit aamma inuusunnerusut utoqqassallu akornanni ajunaartoqartarneranit sunnerneqarsimapput, tamatumalu kingunerisaanik nunanut suliffeqarfissuaqarfiusunut amerlanernut assersuukkaanni agguaqatigiissillugu ukiut inuuffiusartut appasinnerullutik aamma asiap kujasissuata kangianiittutut qaffasissuseqarluni ("Kalaallit Nunaanni Inuit peqqissusiat", q. 24). Kalaallit Nunaanni meeraaqqat toqusarnerat Danmarkimut sanilliullugu pingasoriaatip missaannik qaffasinneruvoq, piffissamilu 2012-2014-imi imminut toquttartut ukiumut inuit 100.000-iuppata kisitsit 40-miippoq. Pingaartumik angutini inuusuttut imminut toquttarput ("Qanoq ippit? Kalaallit Nunaanni inuit peqqissusiat 2014", q. 11 aamma 36). Assersuukkaanni piffissami tassani Danmarkimi imminut toquttartut ukiumut inuit 100.000-iuppata kisitsit 12-miippoq (Verdensbanken: [Suicide mortality rate \(per 100,000 population\) - Denmark | Data \(worldbank.org\)](http://data.worldbank.org)).

Eqqartuussisunut aamma inatsisilerituunut tjenestemanditut atorfeqartunut allanut tunuartussaataaeranut pisussaaffiup ukiut 65-imiit 70-inik ukioqalernerit qaffanneqarnissaa pillugu siunnersuusiordermi aamma najukkani eqqartuussisut taamaaqataanut ukioqalernermi tunuartussaataaeranut pisussaaffiup eqqunneqarnissaa pillugu siunnersuummi Kalaallit Nunaanni ukiut inuuffiusartut nalinginnaasumik qaffakkiartornerat Inatsiseqarnermut ministereqarfimmiit pingaartinneqarsimapput. Tamatumani saniatigut Kalaallit Nunaanni ukiut inuuffiusussatut naatsorsuutigisat appasissut (Danmarkimi pissutsinut naleqqiullugu) ilaatigut meeraaqqat toqusarnerisa aamma inuusuttut imminut toquttarnerisa annertussusaannik tunngaveqarnerat pingaartinneqarsimavoq.

Kalaallit Nunaanni naalagaaffimmi tjenestemandinut soraarnerussutisiat pillugit inatsisip allangortinneqarsinnaanera eqqarsaatigalugu eqqartuussisut il.il. tunuartussaataaerannut ukiut pisussaaffiusut 70-inik ukioqalernerit qaffanneqarnerat pisinnaatitaaffinnut naleqqiullugu,

piffissami tassani soraarnerussutisiassanut katersorneqarsinnaasut qaffasinnerpaat ukiut 37-iusut angoreersimangikkunikkit, 65-inik ukioqalernerup kingorna sulinikkut soraarnerussutisiassanik suli katersisussanut, sulisunut attuumassuteqartunut soraarnerussutisiatigut allannguinermik kinguneqassanngitsut Sulisunut Piginnaasaqarnermullu Aqutsisoqarfik Inatsiseqarnermut ministereqarfimmu ilisimatitsisimavoq. Aammattaaq Naalagaaffimmi tjenestemandit il.il. Kalaallit Nunaanniittut suliunnaarnerusiuteqartarnerat pillugu inatsimmi § 6, imm. 1-imi ukiunut 65-inut killissarititaasoq, Kalaallit Nunaanni tjenestemandit naalagaaffimmit atorfeqartitat pillugit inatsimmik aamma Kalaallit Nunaanni tjenestemandit il.il. naalagaaffimmit atorfeqartitat soraarnerussutisiassa at pillugit inatsimmik allannguinermik inatsit nr. 249 31. marts 2009-meersoq malillugu 2009-mi nalinginnaasumik tunuartussaataaerneramik ukiuliussap 65-iusup atorunnaarsinneqarneranut atatillugu inatsimmi ilanngunneqarmat Sulisunut Piginnaasaqarnermullu Aqutsisoqarfiup ilisimatitsisutigaa. Tunngavilersukkamik peqqiissuseq pillugu soraarnerussutisiaqarnissamut naatsorsuinermi naatsorsuinissamut malittarisassaq pineqartoq Sulisunut Piginnaasaqarnermullu Aqutsisoqarfiup tassunga atatillugu maluginiarpaa, tassani manna tikillugu tunuartussaataaernermut ukiorititaasoq 65-iusoq soraarnerussutisiaqalernissap siumut naatsorsornerani qummut killissatut atorneqarluni. Aalajangersagaq tjenestemandinut tamanut atuuppoq, tassa imaappoq tjenestemandinut tunuartussaataaernermut ukiut pillugit malittarisassanut ilaanngitsunut, tjenestemandinullu tunuartussaataaernermut inatsisitigut aalajangersagaasunut ukioqartunut ilaasut pineqarlutik. Tamanna taamaaqataanik Danmarkimi naalagaaffimmi tjenestemandinut atuuppoq, tassa manna tikillugu tunuartussaataaernermut ukiorititaasoq 70-iusoq soraarnerussutisiaqalernissap siumut naatsorsornerani qummut killissatut atorneqarluni. Pissutsit eqqartuussisunut il.il. tunuartussaataaernerup 65-inik ukioqalernermit 70-inik ukioqalernermit qaffanneqarneranut Naalagaaffimmi tjenestemandit il.il. Kalaallit Nunaanniittut suliunnaarnerusiuteqartarnerat pillugu inatsimmi § 6, imm. 1-imi naatsorsuinermi malittarisassap allanngortinneqarnissaanut pissutissaqartitsinngillat, tassami Kalaallit Nunaanni naalagaaffimmi tjenestemandinut nalinginnaasumik atuuttutut allanneqarsimavoq.

3. Inatsimmut missingiummut sanilliullugu inatsisissatut siunnersuut

Inatsisissatut siunnersuummi missingiummut tusarniutigineqarsimasumut naleqqiullugu inatsisissatut siunnersuummi saqqummiunneqartumi uku allannguutigineqarput:

3.1. Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 94, imm. 5-imut aamma § 283, imm. 1 aamma 2-mi allannguutit ilanngunneqarput. Tassani pineqarput allannguutininik atuutilersitsinerit, tassa aalajangersakkat taakku qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni aalajangersakkanut taamaaqataanik Kalaallit Nunaanni atorneqartunut innersuussimmata. Qallunaalli eqqartuussisarnermik inatsisaat nutarterneqarsimavoq, taamaattumik allannguutininik atuutilersitsisoqarnissaa pisariaqartinneqarluni, taamaalilluni eqqartuussisarnermik inatsimmi innersuussinerit nutarterneqassallutik.

3.2. Tamatuma saniatigut oqaasertaatigut inatsisillu ilusaatigut allannguisoqarpoq kiisalu inatsisissatut siunnersuutip aningaasatigut kingunissaanik allaaserisat ikkunneqarlutik.